

Η αστοχία σχεδίασης και χωροθέτησης του λιμανιού Πρέβεζας, η διερεύνηση ριζοσπαστικών λύσεων που θα άρουν τα προβλήματα από την κατασκευή του, καθώς και ότι η κατάσταση που βρίσκεται σήμερα το λιμάνι της Πρέβεζας δεν μπορεί να συνεχιστεί, είναι αναμφίβολα το κοινό συμπέρασμα που προέκυψε από την ημερίδα που συνδιοργάνωσε το ΤΕΕ με το Τμήμα Ηπείρου και τη Ν.Ε. Πρέβεζας, πρόσφατα, στην Πρέβεζα με θέμα «Νέα λιμάνια στα ιστορικά κέντρα των πόλεων - Το λιμάνι της Πρέβεζας».

Αναδείχθηκε, ακόμη, η αναγκαιότητα διερεύνησης και μέσω του Μάστερ Πλαν που βρίσκεται σε εξέλιξη, της με-

Αισιόδοξος εμφανίστηκε για το μέλλον του λιμανιού ο βουλευτής Πρέβεζας της ΝΔ, **Γιώργος Τρυφωνίδης**, μέσα από τη διαδικασία εκπόνησης του Μάστερ Πλαν, δίνοντας έμφαση και στα υπόλοιπα έργα υποδομών (συνδέσεις με την Ιόνια Οδό κλπ.), που πρόσφατα ανακοινώθηκε η υλοποίησή τους.

Ο νομάρχης, **Βασίλης Ιωάννου**, μίλησε για την ανυπαρξία των έργων στο λιμάνι τα τελευταία χρόνια και είπε χαρακτηριστικά ότι «έξι χρόνια τώρα δεν έχει μπει ούτε ένα καρφί στο λιμάνι, εκτός από τη δημιουργία του αλιευτικού καταφυγίου». Ο κ. Ιωάννου είπε ακόμη ότι από το φορέα διαχείρισης του λιμανιού δεν

Νέα λιμάνια στα ιστορικά κέντρα των πόλεων

ταφοράς του εμπορικού τμήματος του λιμανιού σε άλλη θέση, στα όρια του Δήμου, με στόχο να γίνει το λιμάνι χώρος πολλαπλών δραστηριοτήτων, ενταγμένος στις λειτουργίες της πόλης.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, απέστειλε χαιρετισμό στην ημερίδα, τονίζοντας τη σημαντικότητα της ημερίδας για το μέλλον της Πρέβεζας, σε μια εποχή που επαναξιολογούνται σε όλες τις παραμέτρους τους οι αναπτυξιακές λειτουργίες λιμανιών και παραδοσιακών πόλεων.

μπορεί να απουσιάζει η Αυτοδιοίκηση.

Για έλλειψη σχεδιασμού σε ό,τι αφορά το χώρο του λιμανιού μίλησε ο δήμαρχος Πρέβεζας, **Μιλτιάδης Κλάπας**, και αναφέρθηκε στην ανάγκη σύνδεσής του με τη Βιομηχανική Περιοχή.

Ο κ. Κλάπας επανέφερε το θέμα της διαχείρισης του χώρου με τη λειτουργία Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου, υπογραμμίζοντας ότι το «κλειδί» για την ανάπτυξη του λιμανιού είναι η διαχείριση και ότι η ιδιωτικοποίησή του θα υπονομεύσει την ανάπτυξη της πόλης.

Το μικρό αυτό λιμάνι της Μεσογείου, που κατά καιρούς είχε διαδραματίσει κυρίαρχο ρόλο στην περιοχή ως εμπορικό και επιβατικό λιμάνι, σήμερα και μετά την τελευταία επέκτασή του το 1970, ψάχνει να βρει την ταυτότητά του ανάμεσα στις τόσες χρήσεις και δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε αυτό, τόνισε κηρύσσοντας την έναρξη της ημερίδας ο πρόεδρος του ΤΕΕ-ΤΗ, **Γιώργος Ρεκασιάνος**. Η ανάπλαση του λιμανιού της Πρέβεζας πρέπει να γίνει στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013, να έχει δημόσιο χαρακτήρα μέσα από διαβούλευση, συναίνεση και μελέτες που θα προκύψουν και θα λάβουν υπόψη τα συμπεράσματα της σημαντικής ημερίδας που πραγματοποιείται για το σκοπό αυτό.

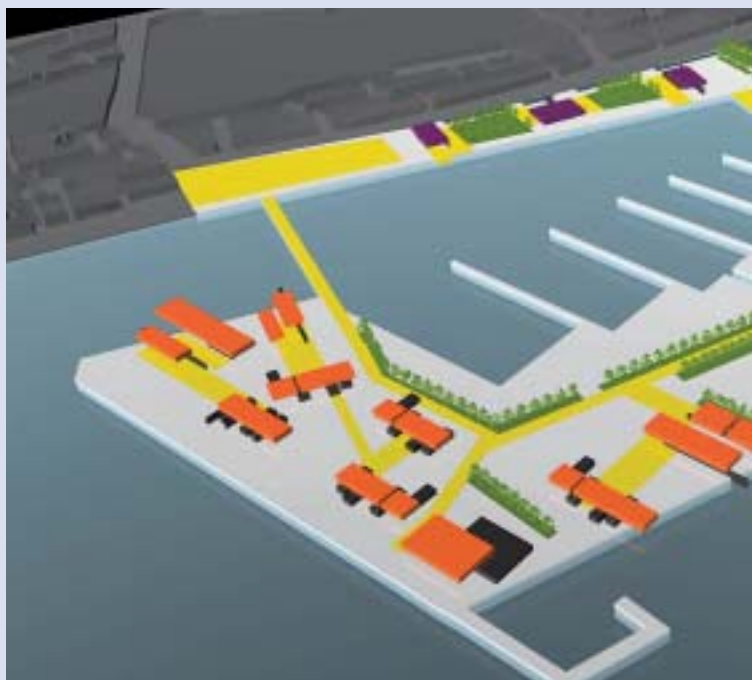
Την εισήγηση για το μέλλον του λιμανιού ανέπτυξε η ομάδα εργασίας του ΤΕΕ/ΤΗ, με τον πρόεδρο της Ν.Ε. Πρέβεζας, **Σπύρο Κανιώρη**, την **Έρη Λαχανά**, αρχιτέκτονα, και το **Γιώργο Λογοθέτη**, πολιτικό μηχανικό (μέλος της ΝΕΠ), οι οποίοι

οι παρουσίασαν συγκεκριμένο πλαίσιο προτάσεων.

Σύμφωνα με την ομάδα εργασίας, η πόλη της Πρέβεζας έχει πάρει καθαρά τουριστικό χαρακτήρα ανάπτυξης και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Απ' ό,τι φαίνεται, στο συγκεκριμένο χώρο που κατασκευάστηκε, δεν έχει θέση ούτε το εμπορικό, αλλά ούτε και όλο το λιμάνι όπως κατασκευάστηκε, καθόσον δημι-

ούργησε τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα διάβρωσης των ακτών και ρευματισμού του Αμβρακικού κόλπου, λόγω της μείωσης της διατομής του στομίου του κατά 46% περίπου. Κάθε απόφαση οφείλει να πάρει υπόψη της την υπάρχουσα κατάσταση και τις δραστηριότητες που είναι εξαρτημένες από το εμπορικό λιμάνι και στηρίζουν την ανάπτυξή τους σε αυτό. Κάθε ανάπτυξη του εμπορικού λιμανιού στην

Επιμέλεια: **Ν. ΠΕΡΠΕΡΑΣ**

υπάρχουσα θέση μπορεί να αποβραίνει σε βάρος της ανάπτυξης της πόλης. Όσο δε η πόλη θα αναπτύσσεται τουριστικά, θα πιέζει ασφυκτικά το εμπορικό λιμάνι.

Να στηρίξουμε μια ανάπτυξη για το λιμάνι, με συμβατές δραστηριότητες ήπιου μεγέθους, με το συγκριτικό πλεονέκτημα που η πόλη μας κατέχει, λόγω των πολλαπλών στοιχείων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, διεθνούς, ευρωπαϊ-

κής και εθνικής σημασίας (Αμβρακικός, Νικόπολη, Κάστρα, μνημεία).

Μια ενότητα μέσα στην πόλη

Το σύστημα: λιμάνι - παραδοσιακό κέντρο - πρώην στρατόπεδο Σολωμού και κάστρο Αγίου Ανδρέα (αμφότερα εγκαταλελειμμένα) πρέπει να αντιμετωπιστούν ως μια ενότητα στην πόλη, καθόσον το ένα επηρεάζει το άλλο και απαιτείται με-

σκευή υποδομών για την υποδοχή κρουαζιερόπλοιων, η δημιουργία ψαραγοράς, λαϊκής αγοράς και ναυταθλητικού κέντρου στη βόρεια πλευρά του λιμανιού, η μεταφορά του πάρκινγκ, η μετατροπή του ευρύτερου χώρου σε ζώνη πολλαπλών δραστηριοτήτων με θέατρα, συνεδριακό κέντρο, περίπτερα αναψυχής, ξενώνες κλπ. Η ομάδα εργασίας με την αρχιτέκτονα - πολεοδόμο, Έρη Λαχανά, και τον πολιτικό

ραπάνω προτάσεις, ιδέες, σκέψεις, να αποτελέσουν την αρχή ενός διαλόγου, προκειμένου να παρθούν οριστικές αποφάσεις για το μέλλον του λιμανιού και της πόλης.

Σταυροδρόμι πολλαπλής ανάπτυξης

Στα έργα συνδυασμένων μεταφορών και τα προβλήματα διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης της Πρέβεζας αναφέρ-

ΠΡΕΒΕΖΑ

Ένα λιμάνι που ψάχνει να βρει την ταυτότητά του

γάλη προσοχή στη διαχείρισή τους. Το λιμάνι θα πρέπει οπωσδήποτε να συνδεθεί με την πόλη, ενώ οι δραστηριότητές του θα πρέπει να είναι πολλαπλές. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα μπορούσε να μεταφερθεί το εμπορικό τμήμα του λιμανιού σε άλλη θέση, που θα πρέπει να διερευνηθεί άμεσα (προτείνεται η Ιχθυόσκαλα Πρέβεζας), ενώ στο σχεδιασμό εντάσσονται η κατα-

μηχανικό, Γιώργο Λογοθέτη, προχώρησε στην παρουσίαση τριών σεναρίων σε ψηφιακή μορφή 3D ανάπτυξης του λιμανιού, που προέβλεπαν τη μεταφορά σε άλλη θέση του εμπορικού λιμανιού, ή τον περιορισμό του σε άλλο χώρο στο υπάρχον λιμάνι.

Ο πρόεδρος της Ν.Ε. Πρέβεζας του ΤΕΕ, **Σπύρος Κανιώρης**, είπε μεταξύ άλλων, ότι ευελπιστεί οι πα-

θηκε ο **Νίκος Αγγριαντώνης**, πρόεδρος του Ελληνικού ΙCOMOS, τονίζοντας ότι η περιοχή της Πρέβεζας που βρίσκεται στο σταυροδρόμι πολλών υποψηφίων αναπτύξεων, δεν προχωρά, γιατί μέχρι σήμερα ο τοπικός παράγοντας αδυνατεί να κάνει επιλογές χρήσης για τοπική ή υπερτοπική ανάπτυξη, που κατά την άποψή του πρέπει να είναι τοπική με μια ισορροπία μείωσης ή μεταφο-

ράς του εμπορικού λιμανιού και ανάπτυξης του θαλάσσιου μετώπου της πόλης με μαρίνες και άλλες χρήσεις.

Η **Μάρθα Χουσιανάκου**, χωροτάκτης και πολεοδόμος, μίλησε για την προοπτική της πόλης της Πρέβεζας ως πόλης - λιμάνι στις σύγχρονες εξελίξεις στον ελληνικό και μεσογειακό χώρο, θεωρώντας κυρίαρχο το ζήτημα τι λιμάνι θέλουμε να προγραμματίσουμε ως σχεδιάζουσα κοινωνία

«από τα κάτω προς τα πάνω» στη συγκεκριμένη θέση για τη συγκεκριμένη πόλη, υποβάλλοντας προτάσεις για συμμετοχή της Πρέβεζας στο δίκτυο μεσογειακών πόλεων - λιμανιών και την προώθηση κεντρικής πρωτοβουλίας μέσω της ευρωπαϊκής θαλάσσιας χωροταξίας.

Το Μάστερ Πλαν του λιμανιού

Από την παρουσίαση των απόψεων των μελετητών του Μάστερ Πλαν του λιμανιού δόθηκε η δυνατότητα στο ακροατήριο και στους πολίτες της πόλης να ενημερωθούν για το αντικείμενο του Μάστερ Πλαν, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις κατευθύνσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ. Ο **Ιορδάνης Σαχίνουγλου**, δρ. πολιτικός μηχανικός - λιμενολόγος, αναγνωρίζοντας τα υπάρχοντα προβλήματα που αναφέρθηκαν, τόνισε τη σημαντικότητα

του εμπορικού λιμένα Πρέβεζας για χύδην φορτία για την Ελλάδα, λιμάνι που αποτελεί κεφάλαιο για την οικονομία της Ηπείρου και της ενδοχώρας γενικότερα. Απαιτούνται βελτιώσεις του λιμανιού όσον αφορά την οργάνωση, τη διαχείριση και τον εξοπλισμό των εγκαταστάσεων.

Η **Ελένη Συμβουλίδου**, χωροτάκτης, αναγνωρίζοντας όλα τα προβλήματα που προκύπτουν από τη λειτουργία του λιμένα πολλαπλών χρήσεων, θεωρώντας κατά κοινή ομολογία ασύμβατες τις προβλεπόμενες χρήσεις για το λιμάνι, πρότεινε τη μεταφορά λειτουργίας της φορτοεκφόρτωσης στο βορειότερο τμήμα του λιμανιού, προηγμένη τεχνολογία για τον περιορισμό της ρύπανσης, κατασκευές καλαίσθητων κτιρίων, απομάκρυνση της στάθμευσης βαρέων οχημάτων και γενικά παρεμβάσεις που θα βελτιώσουν την εικόνα του λιμανιού και της πόλης. Δεν μπο-

ρεί η πρώτη εικόνα του επισκέπτη στη πόλη να είναι η φορτοεκφόρτωση χύδην ζωοτροφών, τόνισε.

«Πλοκάμι» της πόλης

Ζητούμενο είναι η ομαλή μετάβαση της πόλης προς το θαλάσσιο μέτωπο, τόνισε ο **Μπαζός Πέτρος**, αρχιτέκτων. Η αισθητική αναβάθμιση του λιμανιού και η σύνδεση της πόλης με αυτό, πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτό να μην είναι ένας ξένος οργανισμός, αλλά οργανικά συνδεδεμένος με αυτή. Το λιμάνι πρέπει να γίνει το πλοκάμι της πόλης, το αναπόσπαστο σκέλος της, δήλωσε, θέτοντας και αυτός τα βασικά ερωτήματα για τη δυνατότητα ή μη της συνύπαρξης αντιφατικών χρήσεων στον ίδιο χώρο.

Τέλος, οι εισηγητές **Νέστορας Κανέλλος** και **Μαρία Δρίτσα**, αρχιτέκτονες μηχανικοί παρουσίασαν

τις σημαντικότερες αναπλάσεις παλιών λιμανιών σε πόλεις της Ευρώπης και συγκεκριμένα της Βαρκελώνης, του Ρότερνταμ και του Άμστερνταμ, δίνοντας το στίγμα του επανακαθορισμού χρήσεων σε πολύ μεγαλύτερους χώρους λιμανιών της Ευρώπης, μετατρέποντας τις υποβαθμισμένες ζώνες των πόλεων σε δυναμικούς πόλους ανάπτυξης.

Στη συζήτηση και στις παρεμβάσεις για το χαρακτήρα του λιμανιού, συμμετείχαν φορείς, κόμματα και οι άνθρωποι που δραστηριοποιούνται -και ουσιαστικά ζουν- μέσα στο χώρο αυτό, καταθέτοντας υπομνήματα για το μέλλον του λιμανιού στο προεδρείο της ημερίδας.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η μεγάλη προσέλευση μηχανικών και λοιπών φορέων στην ημερίδα έδειξε ότι ο διάλογος για το λιμάνι έχει ξεκινήσει.

Ακόμη, μέσα από τις εισηγήσεις, το διάλογο, τον αντίλογο και τον γενικότερο προβληματισμό των πολιτών και των φορέων που παρακολούθησαν την ημερίδα, προέκυψε η αναγκαιότητα να αποκτήσει ταυτότητα το λιμάνι της Πρέβεζας.

Ένα λιμάνι ενταγμένο στα χαρακτηριστικά της περιοχής, που θα συμβάλει πραγματικά στην ανάπτυξη, με σεβασμό στο περιβάλλον και στον άνθρωπο.

Να ενταχθεί στη λογική της «πράσινης» πόλης

Ο πρόεδρος του ΕΜΠ, **Κώστας Μουτζούρης**, μιλώντας για το θαλάσσιο μέτωπο της Πρέβεζας, τόνισε ότι το λιμάνι θα πρέπει να ενταχθεί στη λογική της «πράσινης» πόλης, που τα τελευταία χρόνια τείνει να γίνει η Πρέβεζα.

Ο πρόεδρος αναφέρθηκε σε ήπιες παρεμβάσεις ανάπτυξης, ώστε να υπάρξει προσέλκυση τουριστικών σκαφών, σημειώ-

νοντας ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν επιμέρους ζητήματα λειτουργίας, με σκοπό να λυθεί το πρόβλημα του «συνυπαρξης» του εμπορικού με το τουριστικό λιμάνι. Στη δευτερολογία - παρέμβασή του, μίλησε για την αναγκαιότητα επέκτασης της σύμβασης του master plan και τη διερεύνηση μεταφορών του εμπορικού τμήματος του λιμανιού σε άλλη θέση, στα όρια του Δήμου, σύμφωνα με την πρόταση του ΤΕΕ, με στόχο να γίνει το λιμάνι χώρος πολλαπλών δραστηριοτήτων, ενταγμένος στις λειτουργίες της πόλης.

Καταστάλαγμα της ημερίδας ήταν τα οκτώ συμπεράσματα που ακολουθούν:

1. Η λανθασμένη χωροθέτηση της επέκτασης του λιμανιού της Πρέβεζας, σε σχέση με την πόλη και το ιστορικό κέντρο της, αποτελεί μεγάλο πρόβλημα για την ανάπτυξη της πόλης αλλά και του ίδιου του λιμανιού.

2. Δημιουργούνται σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα όσον αφορά το στόμιο του Αμβρακικού, λόγω της μείωσης κατά το ήμισυ της διατομής του και με συνέπεια την αύξηση της ταχύτητας των ρευμάτων, προκαλώντας μεγάλα προβλήματα διάβρωσης των ακτών εντός και εκτός του κόλπου.

3. Σε σχέση με το ιστορικό λιμάνι των αρχών του περασμένου αιώνα, η εμπορική δραστηριότητα του λιμανιού, παρ' ότι έχει συρρικνωθεί και περιοριστεί σε δύο τρεις δραστηριότητες, ιδίως χύδην δημητριακών, αποτελεί σημαντική οικονομική και επιχειρηματική δραστηριότητα και η δράση του θα πρέπει να διαφυλαχτεί, καθόσον εξυπηρετεί την οικονομία της περιοχής και της Ηπείρου γενικότερα.

4. Από τη δραστηριότητα, όμως, του εμπορικού τμήματος, δημιουργούνται χρόνια και δυσεπίλυτα προβλήματα, που έχουν σχέση με τις προσβάσεις στο λιμάνι και τη διέλευση φορτηγών μεταφοράς, σχεδόν μέσα στην καρδιά της πόλης.

5. Κάθε προσπάθεια, έστω και τώρα, για εξασφάλιση πρόσβασης στο λιμάνι, δεν θα επιλύσει ποτέ τα περιβαλλοντικά προβλήματα από τη διακίνηση των φορτηγών στο κέντρο της πόλης, ιδιαίτερα μετά τις επεκτάσεις που σχεδιάζονται.

6. Η εικόνα της εισόδου από τη θάλασσα στην πόλη και στο λιμάνι μέσω θαλαμηγών, κρουαζιερόπλοιων κλπ., είναι αποτρεπτική για την τουριστική ανάπτυξη, στόχος που επιδιώκει η πόλη, αλλά η ση-

μερινή λειτουργία του λιμανιού αποτρέπει.

7. Οι θεσμοθετημένες χρήσεις εμπορικών, τουριστικών και αλιευτικών δραστηριοτήτων στον ίδιο χώρο κρίνονται ασύμβατες, ιδίως της εμπορικής με τις άλλες δύο, και θα πρέπει να επανεξεταστούν.

8. Κάθε προσπάθεια εξωραϊσμού του λιμανιού με τη συνύπαρξη όλων των δραστηριοτήτων, θα έχει ελάχιστα αποτελέσματα, δεν θα επιλύσει τα προβλήματα και μετά από λίγο καιρό η πόλη θα συζητά ξανά το ίδιο πρόβλημα.

2. Απελευθέρωση της ζώνης του λιμανιού, και προκήρυξη διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, για την ανάπλαση του κερσαίου τμήματος του λιμανιού ως χώρου πολλαπλών δραστηριοτήτων και ένταξή τους στον ιστό της πόλης.

3. Σε περίπτωση αδυναμίας μεταφοράς του εμπορικού τμήματος σε νέα θέση, θα πρέπει να περιοριστεί το εμπορικό τμήμα στη βορειοανατολική προβλήτα, με ολοκλήρωση μόνο των απαραίτητων έργων που εκκρεμούν.

της προκουμιάς.

8. Οι σημερινές συνθήκες ανάπτυξης της πόλης και του λιμανιού, απαιτούν επανακαθορισμό των ορίων και χρήσεων της λιμενικής ζώνης στα τμήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της.

9. Απαιτείται εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των λιμενικών ταμείων, με ενεργό συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ Βαθμού.

10. Προώθηση από την πόλη, ένταξης της Πρέβεζας σε δίκτυο μεσαίων και μικρών πόλεων - λι-

Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις

Θα χαθεί, όμως, χρόνος και χρήμα.

Οι προτάσεις

1. Άμεση διερεύνηση μεταφοράς του εμπορικού τμήματος του λιμανιού σε νέα θέση. Ενδιαφέρουσα κρίνεται η πρόταση της ομάδας εργασίας του ΤΕΕ για τη θέση «Ιχθυόσκαλα» στον Άγιο Θωμά, την οποία θα πρέπει να εξετάσει το ΥΠΕΧΩΔΕ στο πλαίσιο της μελέτης του Μάστερ Πλαν που βρίσκεται σε εξέλιξη, και για αξιοποίηση των σιμεντένιων ογκόλιθων που έχουν παραμείνει στην κατασκευή της νέας προβλήτας.

4. Μελέτη βελτίωσης - αποκατάστασης ρευματισμών του στομίου του Αμβρακικού κόλπου και διάνοιξη τομών στη ζώνη του κερσαίου λιμένα, όπου απαιτείται.

5. Μελέτη ενίσχυσης και αξιοποίησης όλης της παραλιακής ζώνης μέχρι το «μνημείο του Ναύτη».

6. Προώθηση της ακτοπλοϊκής σύνδεσης νησιών και λιμανιών του Ιονίου με υδροπτερούγα (flight dolphins).

7. Ολοκλήρωση των κερσαίων εγκαταστάσεων της μαρίνας και επαύξηση των θέσεων ελλιμενισμού σκαφών σε όλο το μήκος

μανιών και πίεση για εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών με κέντρο τις παραθαλάσσιες πόλεις - λιμάνια σε εθνικό επίπεδο.

11. Συμμετοχή της πόλης - λιμάνι σε ένα ισχυρό δίκτυο πόλεων - λιμανιών οικονομικού και πολιτισμικού χαρακτήρα (π.χ. Ένωση ιστορικών πόλεων - λιμανιών Αδριατικής - Ιονίου).

12. Προώθηση από τη χώρα μας, πρωτοβουλιών μέσω της ευρωπαϊκής θαλάσσιας χωροταξίας, της καθιέρωσης των μεσαίων και μικρών πόλεων - λιμανιών ως κρίκων θαλάσσιων μεταφορών και μετακινήσεων. ■